

Asia: VN/24092/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n kryptovara-asetuksen ja maksun tiedot -asetuksen täytäntöönpanosta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esitykseen

Rahoitusvakausvirasto (RVV) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen ja maksun tiedot -asetuksen täytäntöönpanosta.

Kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti luottolaitokset, sijoituspalveluyritykset ja arvopaperikeskus voivat tarjota kryptovarapalveluita ilmoitusmenettelyllä. Asetuksessa on luotu mekanismit sille, miten varaudutaan toimiin liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyystilanteessa. Jos liikkeeseenlaskija on toimija, joka voitaisiin asettaa maksukyvyttömyystilanteessa kriisinratkaisuun, on kriisinratkaisuviranomaisen arvioitava näiden toimien suhdetta kriisinratkaisumenettelyyn. Kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti RVV:n tulee tarkastella sen toimivaltaan kuuluvien liikkeeseenlaskijoiden lunastussuunnitelmia.

RVV ehdottaa, että uuteen kryptovarapalvelujen tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annettavaan lakiin lisättäisiin informatiivinen viittaus RVV:n tehtäviin esimerkiksi toteamalla ehdotetun 2 §:n viimeisen lauseen sijaan, että RVV:n tehtävistä eräissä tilanteissa säädetään EU:n kryptovaramarkkina-asetuksessa. RVV yhtyy esityksen näkemykseen siitä, että asiasta ei ole tarpeen säätää rahoitusvakausviranomaisesta annetussa laissa. Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaisesti RVV huolehtii sille muussa laissa tai asetuksessa säädetyistä tehtävistä. On kuitenkin epäselvää kattaako tämä viittaus kansalliseen lainsäädäntöön ja asetuksiin myös suoraan sovellettavat EU-säännökset. Tämän vuoksi informatiivinen viittaus EU-säännökseen kryptovarapalvelujen tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annettavassa laissa lisäisi RVV:n näkemyksen mukaan selkeyttä.

RVV arvioisi toimivaltaansa kuuluvien omaisuusreferenssitokenien ja sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoiden lunastussuunnitelmien vaikutuksia laitoksen purettavuuteen tavanomaisella

maksukyvyttömyysmenettelyllä tai kriisinratkaisulla. Jos lunastussuunnitelmassa on mukana sellaista, joka vaikuttaisi toimijan purettavuuteen, RVV voisi kryptovaramarkkina-asetuksen mukaisesti antaa Finanssivalvonnalle tähän liittyen suosituksia. Selkeyden vuoksi hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä mainita, että RVV:llä on hallituksen esityksessä kuvatun menettelyn lisäksi sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten kriisinratkaisusta annetun lain 3 luvun 4 §:n mukainen mahdollisuus vaatia laitosta poistamaan purettavuuden tai uudelleenjärjestämisen kannalta olennainen este. RVV kuulisi asiassa Finanssivalvontaa, mutta esteen poistamista vaadittaisiin suoraan laitokselta sen sijaan, että asiassa annettaisiin Finanssivalvonnalle suositus.

Kryptovaramarkkina-asetuksessa säädetään toimivaltaisen viranomaisen ja kriisinratkaisuviranomaisen välisestä yhteistyöstä. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, asiasta ei tarvitse säätää kansallisesti.

RVV kiinnittää huomiota asetuksessa käytettyihin suomennoksiin. Suomennokset poikkeavat siitä, millaisia suomennoksia samoista termeistä käytetään kriisinratkaisua koskevissa EU:n asetuksessa ja direktiivissä. Termi "recovery plan" on kryptovaramarkkina-asetuksessa käännetty palautumissuunnitelmaksi, vaikka termille on vakiintunut suomennos elvytyssuunnitelma. Euroopan pankkiviranomaisen ohjeluonnoksen (EBA/CP/2023/30) mukaan nämä suunnitelmat ovat lähtökohtaisesti erillisiä, mutta suhteellisuusperiaate huomioiden luottolaitos voisi tehdä yhden suunnitelman, jolla se kattaa sekä kriisinratkaisun että kryptovaramarkkina-asetuksen vaatimukset. Tällaisessa tilanteessa kriisinratkaisudirektiivin (2014/59/EU) mukaisen elvytyssuunnitelman liitteeksi lisättäisiin ne erityispiirteet, joilla elvytyssuunnitelmaa täydennetään huomioimaan kryptovaramarkkina-asetuksen mukaiset vaatimukset.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, kryptovaramarkkina-asetuksella on vaikutuksia RVV:hen ennen kaikkea osaamisen kehittämisen kautta. Koska omaisuusreferenssitokeneiden ja kryptovarojen liikkeeseenlasku edellyttää laitoksilta ainoastaan ilmoitusta valvojalle, tulee RVV:ssä olla riittävä osaaminen myös sellaisessa tilanteessa, jossa yksikään laitos ei vielä toimi liikkeeseenlaskijana.

Laki kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista

1. Näkemykset kansallisen lain nojalla sallittuun liiketoimintaan

-

2. Näkemykset EU:n kryptovara-asetuksen 143 artiklan mukaisen siirtymäajan soveltamisesta

-

3. Näkemykset toimijoiden salassapito- ja vahingonkorvausvelvoitteisiin

-

4. Näkemykset viranomaisen valvontavaltuuksiin

-

5. Muut huomiot, jotka koskevat ehdotettua kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annettua lakia

-

Näkemykset Finanssivalvonnasta annetun lain muutoksiin

-

Näkemykset rikoslain muutoksiin

-

Ehdotettuja valvontamaksuja koskevat näkemykset

-

Muita muutosehdotuksia koskevat näkemykset

-

Jyrkönen Tanja

Rahoitusvakaussivosto - Jaakko Weuro, ylijohtaja; Fanni Teinilä, juristi